

Europa, menys nostra

Una moció —la 220— presentada al Parlament europeu pel grup demòcrata-cristià pot acabar amb el Buró per a les llengües menys difoses, acusat de «politització» des de distints sectors.

Carles Ruiz

El Buró Europeu per a les llengües menys difoses pot desaparèixer. Aquest organisme consultiu de la Comissió de les Comunitats Europees per a la defensa i promoció de les llengües minoritzades a Europa, veu amb preocupació la possible supressió de la línia 636 del pressupost de les Comunitats, base de la seva existència. «Amb aquesta mort es faria encara més difícil l'obertura d'una política d'abast europeu de defensa d'uns drets que no són, del tot o gens, assumits pels governs estatals en la seva majoria», afirma Aureli Argemí —president internacional del Buró— en una declaració feta pública la setmana passada a Barcelona.

Argemí, secretari general del CIE-MEN i representant davant el Buró de les tres comunitats lingüístiques de l'estat, considera que la possible supressió d'aquesta línia d'ajuts seria «el colp fatal per a la mateixa existència del Buró, que és avui l'interlocutor privilegiat de les institucions europees amb els pobles europeus sense vot ni veu com a tals en aquestes mateixes institucions».

El 1981, el Parlament Europeu encarregà un informe sobre la situació de les llengües minoritzades a Europa. Una comissió, presidida pel jurista italià Arfé, presentà la seva resolució al Parlament. L'anomenada Resolució Arfé aconsellava que les comunitats europees s'havien de preocupar d'afavorir el desenvolupament d'aquestes llengües en tres àmbits: l'ensenyament, les administracions públiques i els mitjans de comunicació. Com a conseqüència de la Resolució, es va crear la línia 636 i es quan va néixer el Buró. En el projecte de pressupost per a 1987, elaborat per la Comissió Europea, ha estat suprimida la línia 636, corresponent a les llengües i cultures minoritzades.

Dalt, Carles Gasòliba. Baix, Aureli Argemí.

El 9 d'octubre passat, quan es feia la primera lectura del projecte de pressupost al Parlament, es van presentar dues mocions que demanaven la incorporació de la línia 636. La moció 350 reconeix la importància de totes les llengües que es parlen a Europa i defensa no només només la continuïtat de la línia 636, sinó l'augment de la seva dotació econòmica (1.500.000 ECU, aproximadament el doble dels anteriors pressuposts). Aquesta moció, que va ser derrotada en el Parlament per una diferència de divuit vots, va ser presentada pels socialistes Xavier Rubert de Ventós, Juan Colom i Naval, Juan de Dios Ramírez Heredia i pels eurodiputats de Coalició Popular, Domènec Romera, Emilio Durán i Carmen Llorca, entre d'altres.

El mateix dia, representants del grup parlamentari demòcrata-cristià (PPE), conservadors i liberals, presentaven la moció 220. Segons Aureli Argemí, aquesta moció «demana la incorporació de la línia 636, però no preveu que sigui per als ajuts a les llengües minoritzades, ni per al finançament del Buró». Aquesta moció, demana un pressupost de 680.000 ECU «per ajudar les comunitats emigrants en el si dels estats europeus, al manteniment de les seves llengües i cultures». Aquesta moció va ser aprovada. «Jo no sé si els eurodiputats catalans, Carles Gasòliba —CDC— i

Josep Antoni Duran —UDC— estan assabentats d'aquest desastre de noció», declarà Argemí en una roda de premsa.

L'eurodesorientació

Es comenta molt sovint entre els europolítics que els mitjans de comunicació estan poc familiaritzats amb les institucions europees i que hi ha molt de desconeixement en aquest sentit. Però també és cert que, entre els eurodiputats contactats, regnava una certa desorientació respecte al tema concret que ens ocupa. Algunes converses telefòniques van comptar amb l'assistència d'ajudants que intentaven trobar tal o qual sessió i d'esbrinar de què anava la cosa. Fins i tot, alguns desconeixien que havien signat una o una altra moció. «El vot uniformitzat» era l'explicació d'aquesta eurodesorientació.

«Jo no hi era, però també l'hagués votat» ens va dir **Josep Antoni Duran**, membre del grup parlamentari democrata-cristià. «La filosofia de la moció 220 és realista pel que fa a les disponibilitats financeres de les Comunitats Europees. Jo no sé si aquesta moció comporta o no la desaparició del Buró, cosa que lamentaria. Però jo em resisteixo a pensar que la possible desaparició del Buró sigui un colp mortal per a la nostra llengua. Li haig de dir una cosa. Nosaltres no avançarem en el terreny de la nostra llengua perquè ens vingui una ajuda econòmica del Parlament Europeu. S'ha de treballar a casa nostra».

Carles Gasòliba només va poder parlar breument amb nosaltres. La visita del president Pujol, i la inauguració de la seu a Brussel·les del Patronat Català Pro Europa, del qual és secretari general, tenien molt ocupat l'eurodiputat català. «Jo vaig votar aquelles esmenes que afavorien les llengües minoritàries». Per a Gasòliba, la tasca del Buró ha estat

positiva. «Es bo que hi hagi un organisme que mantingui l'interès per un tema que ens és tan proper».

Joan Colom (PSC-PSOE) creu que es oportú deslligar el tema de l'existència del Buró de la possible supressió de la línia 636. «Pel que fa a la incorporació de la línia 636 —que va ser suprimida pel consell de ministres de les comunitats una volta rebut l'avantprojecte de la Comissió—, tenim un suport seriós per part de la Comissió i del comissari Marín». Però sembla que aquest suport no és tan explícit pel que fa a la continuïtat del Buró. «És obvi que el Buró és incòmode per a molta gent. El Buró, des que el senyor Argemí n'és president, ha provocat molts problemes polítics. Hi ha hagut una clara extralimitació de les seves tasques, realitzant accions més pròpies d'organitzacions polítiques».

Aureli Argemí discrepa d'aquesta anàlisi. «Jo, com a president del Buró, crec que la proposta de defensa de la llengua va més enllà de la parcel·la política que ens dóna el Parlament. He actuat sempre amb els límits institucionals, que he acceptat com a àmbit de la meva actuació. Si hi ha un parlamentari que digui el contrari, que ho demostrï». Argemí creu que el Buró és incòmode per a molts parlamentaris perquè «defensa una cosa que els governants no defensen, aquesta és la seva extralimitació. El Buró no existiria si les llengües minoritzades funcionessin normalment». **Carles Gasòliba** afirma que ha seguit el funcionament del Buró i que no ha vist «cap mena de politització en les seves accions». **Josep Antoni Duran** considera que «quan es parla de qüestions culturals i lingüístiques, ens trobem amb un rerefons polític». Entre els estats membres de a Comunitat Europea, és coneguda la poca sintonització de l'estat grec amb aquests temes, donats els conflictes nacionals interns amb els turcs, macedonis i albanesos, principalment. França ha retallat dràsticament les seves subvencions a l'èuscar, el català i el bretó. Itàlia només reconeix com a llengües les que plantegen problemes amb d'altres estats: l'eslovè, l'alemany i el francès.

Aquesta actitud contrasta amb el suport de l'estat irlandès. La seu del Buró es troba a Irlanda. Luxemburg també és partidari de la continuïtat del Buró. Aquests dos estats col·laboren econòmicament en el manteniment d'aquest organisme. Són aportacions gairebé testimonials, com escàs és el pressupost de l'any passat: prop de

cent milions de pessetes per a un tema que afecta trenta-cinc milions d'europeus. «La majoria dels altres estats són indiferents o volen deixar aquesta qüestió com un afer de política interna», afirma **Aureli Argemí**, que veu «molt negre» el futur del Buró.

El projecte de pressupost ha tornat al Consell de Ministres, després de la primera lectura efectuada al Parlament, que el rebrà de nou per a una segona lectura el proper dia 11 de desembre. Tècnicament, la moció 350 es pot reintroduir, però els problemes econòmics que té ara la CEE fa que

Josep Antoni Duran, «la filosofia de la moció 220».

sigui molt possible que el Parlament i el Consell de Ministres optin per la via que estableix la moció 220.

Si el Parlament i el Consell de Ministres no arriben a un acord —codecisió—, llavors el pressupost passaria al Tribunal de Comptes de Luxemburg. L'any passat, el Parlament va haver d'aprovar el pressupost d'acord amb la sentència del Tribunal de Comptes. **Josep Subirats**, membre del Tribunal de Luxemburg, no es pot pronunciar al respecte. «Nosaltres fiscalitzem els pressupostos una vegada executats. És una llàstima que no li pugui informar al respecte».

«Un dels problemes greus de la CEE són els recursos econòmics. I no es resoldrà fins que els estats membres es replantegin el tema de les aportacions», opina **Josep Antoni Duran**. □